

TOSHKENT HAQIQATI

1928-yil 11-dekabrda asos solingan

@haqiqatonline

Haqiqat online

haqiqatonline_

QR-kod

Конституция ўзимизники!

Вилоятимиз ёшлари РЕФЕРЕНДУМДА ФАОЛ БЎЛАДИ

Барчамизга маълумки, жорий йилнинг 30 апрель сани мамлакатимиз аҳолиси ҳаётидаги муҳим кун бўлиб тарихга қиради. Шу кун "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий Қонуни лойиҳаси бўйича Ўзбекистон Республикасининг референдуми ўтказилади.

Чирчиқ шаҳрида "Конституция меники, сеники, бизники! Конституция ўзимизники" шиори остида бўлиб ўтган тарғибот тадбирида қатнашган Тошкент вилояти фаоллари ва ёшлар ҳам бу сиёсий жараёнга бефарқ эмаслигини намо-

иш этишди. Унда 2 мингга яқин талаба-ёшларга янги ўзгаришлар киритилган Бош қомусимизнинг жамиятимиз ҳаётига оид бир қатор муҳим жиҳатлари хусусида маълумотлар берилди.

(Давоми 2-саҳифада) ▶

Тошкент вилояти округ комиссияси ўз ишини бошлади

Нурафшон шаҳрида Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказувчи 10-Тошкент вилояти округ комиссиясининг биринчи йиғилиши ўтказилди.

Йиғилишни округ комиссияси раиси Улуғбек Тўхтаев бошқарди.

Маълумки, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг 2023 йил 10 мартдаги ҳамда Сенатнинг 14 мартдаги қарорларига кўра, 2023 йил 30 апрель кун "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳаси бўйича Ўзбекистон Республикасининг референдуми ўтказилади. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг 2023 йил 16 март кунги ўтказилган мажлисида референдумни ўтказиш учун Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри чегараси доирасида 14 та референдум округи тузиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Референдумга доир қонунчилик кўра, референдум ўтказувчи округ комиссияси аъзолари Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси, Халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгаши тавсияси асосида Марказий сайлов комиссияси томонидан тасдиқланди.

Ўз навбатида, Халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг навбатдаги сессиясида ҳам Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказувчи 10-Тошкент вилояти округ комиссияси аъзоларига ҳамда референдумларга тайёргарлик куриш ва уларни ўтказиш борасида иш тажрибасига эга бўлган, аҳоли ўртасида обрў-эътибор қозонган фуқаролар орасидан комиссия раиси, уринбосари, котиби ва 21 нафар аъзо номзоди депутатлар томонидан маъқулланган эди.

Йиғилишда комиссия аъзолари томонидан зарур ташкилий масалалар кўриб чиқилди. Комиссиянинг иш режаси тасдиқланди.

Кун тартибидан ўрин олган барча масалалар аъзолар томонидан кенг муҳокама этилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Ўз мухбиримиз

Тиббиёт

"МАККОР КАСАЛЛИК" ДАН ТУЗАЛИШ МУМКИН

Опмалиқ шаҳридаги "Марҳамат" тантаналар мажмуасида уч авлод учрашуви ўтказилди. Учрашувга ҳудуд фаоллари, нурунийлар ва ёшлар, ўз хизмат вазифасини ўташ чоғида ҳалок бўлган ҳарбийлар, ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларининг ота-оналари, яқинлари таклиф этилди. Бу галги мулоқот маҳалла тизими ходимлари кунда ташкил этилгани билан янада аҳамиятли бўлди.

Фидойи маҳалла фаоллари тақдирланди

Тадбирда Тошкент вилояти ҳоқими Зойир Мирзаев қатнашди.

— Бу каби мулоқотларда чуқур маъно бор, — деди Зойир Мирзаев. — Сабаби азиз фарзанди Ватан тинчлиги йўлида жон берган ота-оналар замонамизнинг ҳақиқий қаҳрамонлари, жасорат ва буқилмас ирода тимсолидирлар.

Эндилда вилоят ҳоқимининг фармони билан 55 нафар хизмат вазифасини ўташ чоғида ҳалок бўлган ҳарбийларнинг оила аъзоларига нафақа берилдигани бўлди. Вилоятдаги

Эҳтиром

ҳарбий тузилмалар, ҳуқуқ-тартибот органлари билан биргаликда кенг қамровли йўл харитаси тасдиқланди.

Тадбирда "Маҳалла тизими ходимлари кун" муносабати билан Президентимиз фармонида асосан давлатимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган юрtdошларимизга орден ва медаллар, шунингдек, 45 нафар маҳалла тизими вакиллари "Маҳалла ифтихори" кўкрак нишони ва эсдалик совгалари топширилди.

Қайд этилганидек, сўнгги йилларда

маҳалланинг мақоми мустаҳкамлаб, унинг ҳалқимиз ҳаётида тутган ўрни юксалмоқда. Президентимиз раҳнамолигида маҳалла фаолиятини тубдан яхшилаш, уни ҳар жиҳатдан кўллаб-қувватлаш, вазифалари кўламини кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилляпти. Мазкур рағбат эса тизимда ишлаётган фидойи инсонларнинг келгуси фаолиятларида катта куч бағишляпти.

Кечада таниқли санъаткорлар иштирокидаги концерт дастури барчага манзур бўлди. **Абдулазиз МУСАЕВ**

МУКОФОТ МУБОРАК!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 22 мартдаги "Маҳалла тизими ходимлари кун" муносабати билан бир гуруҳ юрtdошларимизни мукофотлаш тўғрисида"ги Фармонида мувофиқ мамлакатимизда ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини янги босқичга кўтариш орқали фуқаролик жамиятини янада ривожлантириш, инсон қадрини улуғлашга қаратилган эзгу тамойил асосида маҳалланинг ўрни ва нуфузини юксалтириш, юртимизда кенг кўламли ислохотларни муваффақиятли амалга ошириш, аҳолини ижтимоий кўллаб-қувватлаш борасидаги катта хизматлари, ҳалқимиз орасида ўзаро ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, кўл асрлик аъноларимизни асраб-авайлаш, маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш ҳамда оилаларда соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, фарзандларимизни она Ватанга муҳаббат, миллий кадриятларга хурмат руҳида тарбиялаш ишларига қўшган муносиб ҳиссаси учун бир гуруҳ юрtdошларимиз орден ва медаллар билан мукофотландилар.

Улар орасида вилоятимиздан қуйидагилар бор:

"Меҳнат шўхрати" ордени билан Сайдуллаев Сайдилом Хабибуллаевич — Бука туманидаги "Ёқутхон-Саид" фермер хўжалиги бошлиғи

"Содиқ хизматлари учун" медали билан Худайбердиев Жаҳонгир Абдуллаевич — Қуйи Чирчиқ тумани ички ишлар бўлимининг 1-ички ишлар бўлими маси профилактика катта инспектори

"Шўхрат" медали билан Атауллаев Одижон Қасимович — Нурафшон шаҳри "Чигирик" маҳалла фуқаролар йиғини ҳоким ёрдамчиси

Ўзбекистон инвестициялар, саноат ва савдо вазири Лазиз Қудратов Вьетнамнинг Mareven Food Holdings компанияси директори Нгуен Дуонг билан видео-конференция музокарасида тез тайёрланадиган озиқ-овқат маҳсулотлари, алкоғолсиз ичимликлар, қуритилган сабзавотлар ва чипс ишлаб чиқарадиган қиймати 125 миллион долларлик йирик завод қуриш лойиҳаси муҳокама қилинди. Лойиҳа Тошкент вилоятидаги "Ангрен" эркин иқтисодий зонаси ҳудудида амалга оширилиб, 800 та янги иш ўрни яратилади.

Музокара давомида вьетнамлик ҳамкорлар компания маҳсулотларини қабул қилиш, Ўзбекистон ҳамда Марказий Осиё мамлакатлари бозорларига тарқатиш мақсадида Тошкент вилоятида логистика маркази фаолиятини ташкил этиш бўйича олиб борилаётган ишларнинг ҳолати ҳақида ҳам маълумот берилди. Ўзбекистон томони

компаниянинг мамлакатдаги сармовий ташаббусларини амалга оширишда ёрдам беришга тайёрлигини билдирди. Музокара якунида лойиҳаларни амалга ошириш юзасидан ҳамкорлик қилиш тартиби келишиб олинди.

Тошкент вилояти ҳоқимлиги Ахборот хизмати

Кун тасвири

ТОШКЕНТ вилоятида 4 та қуёш электр станцияси қурилади. Биринчиси Қибрай туманида бунёд этилиши режалаштирилган бўлиб, ҳозирда қурилиш жараёни бошланган. Шунингдек, Юқори Чирчиқ, Оҳангарон, Бука туманларида ҳам жорий йил якунига қадар қуёш электр станциялари қурилишининг биринчи босқичи ишга туширилади.

Бош прокуратура ҳузуридаги Департамент ва унинг ҳудудий бўлиналари томонидан "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасида **ҚИБРАЙ туманида** янги боғ ташкил этилди. Тумanning "Бирлик" маҳалласи ҳудудидаги норасмий саноат чиқиндисига айланган 70 сотих ер майдони чиқиндилардан тазаланиб, унмдор tupроқ солинди ва 250 туп ўрик кўчати ўтказилди.

Вилоят маҳаллий бюджетининг 2023 йил бошида аниқланган эркин қолдиқ маблағи ҳисобидан **ҚУЙИ ЧИРЧИҚ туманлараро** перинатал марказини ташкил этиш, туғуруқ биносини жорий таъмирлаш ҳамда жиҳозлаш учун 300 миллион сўм маблағ ажратилади.

ТОШКЕНТ туманининг "Раҳбаробод" маҳалласидаги Илғор ва Нақош кўчаларига асфальт қопламаси ётқизилиб, ички кўчалар таъмирланди.

Пискентдан хабарлар

Тумanning "Мингтепа" маҳалласи ҳудудида оилавий шифокорлик пункти иш бошлади. Бу ерда "Мингтепа" ҳамда "Янгиобод" маҳаллаларининг 8 мингга яқин фуқаросига тиббий хизмат кўрсатилади. Шунингдек, пунктда кундузги даволашни хоналари ҳам ташкил этилган.

Эрта эккан эрта ҳосил олади, дейди ҳалқимиз. Бугун вилоятимиз далаларида иш қизгин. Пискентлик миришкор деҳқонлар ҳам барча куч, воситаларни чигит экиш мавсумини самарали ўтказишга йўналтиришган.

Айни вақтда тумanning Пискент, Охунбобоев ҳудудлари фермерлари экиш ишларини ушқоқлик билан ташкил этишмоқда. Хусусан, "Жўраев Раҳимберди", "Big fayz star", "Lexeon" МЧЖ далаларида чигит экишга старт берилган куннинг ўзида 171 гектар майдонга сара уруғ қадалди.

Бу жараёнда деҳқон ва фермерларга аграр соҳа мутахассислари қисқа муддатларда чигитни экиб, ундириб олиш, ғўза парваришлаш ва мўл ҳосил этиштириш бўйича зарур тавсиялар беришмоқда.

Вилоятимиз ёшлари РЕФЕРЕНДУМДА ФАОЛ БЎЛАДИ

Маълумки, Конституциявий қонун лойиҳаси бўйича умумхалқ муҳокамаларида жами 222 минг 715 та таклифлар келиб тушган бўлиб, улар асосида лойиҳа тақомиллаштирилиб, маромига етказилган эди. Таклифларнинг ҳар тўрттасидан биттаси лойиҳадан жой олган.

Хусусан, қўлай меҳнат шaroитларида ишлаш, меҳнати учун адолатли ҳақ олиш, дам олиш, давлат ҳисобидан тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажмини олиш, шаҳарсозлик, бюджет соҳасида жамоатчилик назоратини амалга ошириш каби ҳуқуқларнинг киритилиши фуқароларнинг иқтисодий ва ижтимоий ҳимоясини янада кучайтиради. "Инсон кадри учун" тамойили Конституцияда, қонунларимизда ва давлат идоралари фаолиятида бош мезон бўлиши шарт. Шу боис, Конституция лойиҳасида инсоннинг шаъни ва кадр-қиммати дахлсиздир ҳамда ҳеч нарса уларни камситиш учун асос бўлиши мумкин эмаслиги белгиланмоқда.

— Янгиланаётган Конституциявий қонун лойиҳасида ёшлар масаласи алоҳида боб даражасига олиб чиқилиши юртимизда ёшлар сиёсати устувор эканидан далолатдир, — дейди Чирчиқ давлат педагогика университети талабаси Жавлонбек Абдусаматов. — Шу билан бирга, таълим олиш ҳуқуқи ва имконияти кенгайтирилади, ўқувчилар эса конституциявий мақомга эга бўлади. Айнан шу жиҳатлари ҳам ўзим ўйидиган

педагогика соҳасида ёш кадрларга кенг имкониятлар яратлади. Биз келгусида бу имкониятлардан самарали фойдаланишимиз керак. Бунинг учун эса мен барча тенгдошларимни ўтказиладиган референдумда фаол иштирок этишга чорлайман.

Маълумотларга кўра, охириги олти йилда юртимизда олий-оқлоқлар сони 77 тадан 210 тага, уларга қабул эса, 5 бараварга ортиб, талабалар сони 1 миллионга, олий таълим қамрови — 9 фоиздан 38 фоизга ошди.

Тошкент вилоятида ҳам сўнгги йилларда бу борада самарали ишлар қилинди. Чирчиқ, Олмалик ва Ангрэн шаҳарларида олий таълим муассасалари ва уларнинг филиаллари ишга туширилди. Уларда педагогика, конметаллургия, IT технологиялари ва дастурлаш каби меҳнат бозорида талаб кўп бўлган касбларга ёш кадрлар тайёрланмоқда. Бундан ташқари, худудларда Президент таълим муассасалари агентлиги тизимидаги ихтисослаштирилган мактаблар ҳам жорий ўқув йилинда ишга туширилгани тўғрисида кўплаб иқтидорли ёшларни саралаш ва уларга сифатли таълим берилишига замин яратди.

Тарғибот тадбирида сўзга чиққанлар барчани Конституциявий қонун лойиҳаси бўйича ўтказиладиган референдумда фаол бўлишга чақирди.

Тадбирда эстрада хонандалари томонидан ижро этилган куй ва кўшиқлар барчага юқори кайфият улашди.

Абдулазиз МУСАЕВ

■ Бефарқ эмасман

Биламизки, суд жараёни қораловчи ва оқловчининг тортишувларисиз ўтмайди. Бу ҳолатни ҳаётда учратмаган бўлсангиз, албатта, хориж фильмларида кўргансиз. Уша фильмларда кимдир бирор жиноятда айблаб ҳибсга олишганда "Сиз сукут сақлаш ҳуқуқига эгасиз, ҳар бир айтган гапингиз судда ўзингизга қарши ишлатилиши мумкин" каби сўзларни, айбланаётган шахсдан эса "Адвокатсиз бир оғиз ҳам гапирмайман", "Адвокатимни чақиринглар", "Менинг кўнги-роқ қилиш ҳуқуқим бор", деган жумлаларни эшитгансиз. Бу ҳолат "Миранда қоида" деб аталади. Бу қоида янги Конституциямизга киритилмоқда. Унинг афзалликлари нимада?

Биринчидан, ҳибсга олинган фуқаро тергов жараёнида ўз ҳуқуқларини талаб қила олади. Иккинчидан, шахсни ушлаш чоғида унинг ҳуқуқлари ва ушланishi асослари тушунтирилиши уни давлат органлари ҳамда мансабдор шахсларнинг ўзбошимчалигидан ҳимоялайди, уларнинг маъсулиятини янада кучайтиради, шунингдек, фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини оширади. Учинчидан, ўз ҳуқуқини билган инсонларга терговда зўравонлик ёки қонунга хилоф муомалада бўлиш эҳтимоли кескин камаяди.

Конституция даражасида ушбу қонданнинг белгиланиши фуқароларнинг ҳуқуқлари поймол этилмастлигига сабаб бўлади. Эндиликда суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фуқароларни жазоловчи ёндашуви-дан инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилу-ви, ҳимоялови, тикловчи ёндашувга ўзгартирилмоқда.

Шунингдек, адвокатура институтига конституциявий мақом берилиши ҳам қувонарли. Яъни, биринчи бор мамлакат Конституциясига адвокатурага бағишланган алоҳида боб киритилаб, уларнинг фаолияти мустақиллигининг конституциявий кафолатлари кучайтирилмоқда. Бу билан эндиликда адвокатлар иш фаолиятида турли хавфлардан ҳимояланади, ўз ваколатлари доирасида дадил ҳаракатланади, ҳар қандай таъйиб ва босимлардан холи бўлади.

Конституциявий қонун лойиҳасининг 142-моддасида ёзилганидек, адвокат ўз касбий вазифаларини амалга ошираётганда унинг фаолиятига аралашмишга йўл қўйилмайди. Адвокатга ўз ҳимоясидаги шахс билан монеликсиз ва холи учрашиш, маслаҳатлар бериш учун шарт-шaroитлар таъминланади. Адвокат, унинг шаъни, кадр-қиммати ва касбий фаолияти давлат ҳимоясида бўлади ва қонун билан муҳофаза қилинади.

Муस्ताқил бўлган, ўз ҳимоя йўналишини мустақкам ва барқарор олиб борадиган адвокат томонидан кўрсатиладиган референт ёрдам даражаси эса, албатта, юқори бўлиши тайин.

Мен Конституциямизга киритилаётган ўзгаришларга бефарқ эмасман, референдумда фаол иштирок этаман.

Рамзиддин УМАРОВ, юрист, меҳнат фахрийси Зангиота тумани

РЎЙХАТЛАРДА ЙЎҚ ЭДИК...

Бундан 30 йил аввал оиламиз билан Тожикистон Республикасида Бўжа туманининг "Қўқорол" маҳалласига кўчиб келдик. Ушанда беш нафар фарзандимнинг учтаси ўқувчи эди. "Рўйхатда йўқсизлар", деб мактабга қабул қилишмади. Анча сарсонгарчиликлардан кейин зўрга қабул қилишди. Тўнғичим 11-синфни битирганида унга аттестат берилмаслигини айтишди. Боламнинг тушунлигига тушганини кўриб, тақиллатмаган эшигим қолмади. Афууски, болаларимнинг фуқаролиги йўқлиги боис на олий таълимда ўқишди, на тузукроқ ишга кира олишди. Ҳаттоки, уша вақтларда болаларим кўчада бемалопп ўйнашолмасди. Чунки, "участковой" келиб "штраф" солишдан чўчирдим. Ҳаётимизнинг кўп йили шу аҳволда ўтди.

Шурки, инсонни инсондек кўрадиган замонларга етдик. Конституцияга киритилаётган ўзгаришлар биз қабилар учун катта янгилик, хушхабар бўлди.

Сўнги беш йилда Президентимизнинг сиёсий иродаси тўғрисида кўп йиллар давомида фуқароларни қийнаган "прописка" билан боғлиқ муаммолар тўлиқ бартан топ-

ди. Энди бу масалага охириги нуқта қўйилмоқда — фуқароларнинг Ўзбекистоннинг истаган жойида яшаш, уй-жой сотиб олиш ҳуқуқи Конституцияда белгилаб қўйилмоқда. Айниқса, 32-моддани ўқиганимда энди бошқалар биз каби қийналмасликларини англадим.

Унда Ўзбекистон Республикаси худудида қонуний асосларда турган ҳар қим мамлакат бўйлаб эркин ҳаракатланиш, турар ва яшаш жойини танлаш ҳуқуқига эга, бундан қонунда белгиланган чекловлар мустасно.

Ҳар қим Ўзбекистондан ташқарига эркин чиқиш ҳуқуқига эга, бундан қонунда белгиланган чекловлар мустасно. Ўзбекистон Республикаси фуқароси Ўзбекистонга тўсқинликсиз қайтиш ҳуқуқига эга, дейилган.

Инсондан чўчирдим. Ҳаётимизнинг кўп йили шу аҳволда ўтди.

Шурки, инсонни инсондек кўрадиган замонларга етдик. Конституцияга киритилаётган ўзгаришлар биз қабилар учун катта янгилик, хушхабар бўлди.

Сўнги беш йилда Президентимизнинг сиёсий иродаси тўғрисида кўп йиллар давомида фуқароларни қийнаган "прописка" билан боғлиқ муаммолар тўлиқ бартан топ-

Марҳамат АБДУРАҚМОНОВА Бўжа тумани

Бундан бир неча йил аввал Тошкент вилояти ва Тошкент шаҳри аҳолисига хизмат қилиб келган 169-сонли автобус йўналиши айрим сабабларга кўра тўхтаб қолган эди.

Қўлайлик ҚАТНОВ ҚАЙТА ТИКЛАНДИ

Наврўз байрами арафасида "Шахристон" метроси — "Ғишткўприк" чегара пости бўйича ҳаракатланувчи мазкур автобус йўналиши қайта ишга туширилди. Дастлаб 5 км. шаҳар худудини, сўнгра 10 км. масофани вилоят худудида босиб ўтувчи ушбу йўналишда "8-автобус саройи" филиали автобуслари қатнай бошлади.

— Мазкур йўналишда 10 та транспорт аҳолига хизмат кўрсатади, — дейди автоклубна бошлиғи Ш. Шодиев. — Аввалдан тайёрларлик кўриб, йўналишни Наврўз байрами кунларида ишга туширишни ният қилган эдик. Нуронийлар дуоси билан қатновни бошлаб олдик...

Бу қатновнинг йўлга қўйилиши кўпчилик юрдошларимизнинг кўнглидаги иш бўлди. Сабаби, Тошкент вилоятдан пойтахтга, хусусан, Тошкент туманидан Юнусобод туманига ўқишга, ишга, бозорга ёки бирор юмуш билан йўлга чиққан юрдошларимиз

"Дамас"ларда, йўловчи машиналарда қиммат нархга келиб-қетишарди. Энди эса 1 минг 400 сўм йўлқира тўлаб, бемалопп келиб-қетишлари мумкин.

Йўловчиларга қўлайлик яратиш мақсадида автобуслар эрта тонг соат 05.30 дан бошлаб, кеч соат 22.30 га қадар ҳаракатланади. Автобуслар қатнови "Шахристон" метро бекатидан бошлаб "Юнусобод бозори", "Уч қаҳрамон" назорат пости, Тошкент туманининг "Шодлик", "Гулистон", "Парвоз" маҳаллалари, шунингдек, Шредер боғи худудлари оралиғида ҳар 10-15 дақиқада ҳаракатни амалга оширади.

Йўналишга "Исузу" русумли, 24 ўриндиқли, ўрта ҳажмдаги автобуслар қўйилган бўлиб, юрдошларимиз ва ўқувчилар учун ойлик йўл чипталари, электрон хизматлар учун барча имкониятлар яратилган.

Тошкент вилояти транспорт бошқармаси Ахборот хизмати

■ Тиббиёт

Ўтган асрнинг 50-йилларигача дунё бўйича сил касаллигининг кўпгина одамлар қирилиб кетган. Шу сабабли, бу касаллик ҳанузгача одамларни кўривча солади. Аммо замонавий тиббиёт сил касаллигининг олдини олиш, эрта аниқлаш, самарали ҳамда асоратларсиз даволаш имконига эга.

Биз вилоятимизда бу борада амалга оширилаётган ишлар билан қизиқдик.

Айтиш жоизки, вилоятда 2019-2022 йиллар давомида фтизиатрия соҳасида ижобий ўзгаришлар рўй берди. Вилоят Силга қарши кураш диспансери қайта номланиб, Фтизиатрия ва пульмонология марказига айлантирилди. Президентимизнинг тегишли қарорига кўра, марказ низоми ва стандарти ҳам янгиланди. Марказда 25 ўринли пульмонология бўлими очилди. Эски бино қайта таъмирланиб, замонавий, барча шароитларга эга марказга айлантирилди. Марказни тиббий жиҳозлар ва асбоб-ускуналар билан таъминлаш учун вилоят бюджетидан 1,5 млрд. сўм ажратилди.

Яратилган шароитлар натижасида ўтган йилда вилоятда 1 минг 16 нафар бирламчи бемор аниқланди. Марказ ходимлари шаҳар ва туман фтизиатрия бўлимларига чиқиб, ётоқдаги беморларга жойида ёрдам кўрсатишмоқда. Чекка худудларда яшовчи аҳолига ҳаракатдаги флюорография машинасида тиббий кўриқлар ўтказилмоқда. Касалликнинг олдини олиш мақсадида чақалоқларни БЦЖ билан эмлаш 98 фоизга етказилди. Йўналиш бўйича 130 нафар мутахассислар қайта ўқитилди. Беқобод шаҳри ва Паркент тумани фтизиатрия бўлими капитал таъмирланди.

— Сил касаллиги қанчалик эрта аниқланса, уни даволашда самарали натижага эришиш мумкин, — дейди вилоят Фтизиатрия ва пульмонология маркази раҳбари, вилоят бош фтизиатри Тўлқин Зиёев. — Бунинг учун халқимиз орасида тиббий маданиятни ошириш зарур. Яъни, икки ҳафтадан ортқ йўтал, иштаҳанинг пасайиши, озиб кетиш, кўп терлаш, тана ҳароратининг кўтарилиши каби белгилар кузатилса худудлардаги поликлиника ва қишлоқ шифокорлик пунктларига мурожаат қилиш керак.

Эътиборлиси, 2022 йилда вилоятимиз фтизиатрия соҳасида катта ўсиш кузатилди: Американинг USAID таълимнинг TIFA лойиҳасини амалга ошириш учун Тошкент вилояти танлаб олинди. Ўзбекистонда илк бор сил ва ўпка касалликларини скрининг қилиш учун ультра-портатив рентген ускуналари ва сўнғий интеллект тизими йўлга қўйилди.

Лойиҳа доирасида вилоятда махсус мобил телефонлар билан таъминланиб, уларни психологик қўллаб-қувватлаш, дори ичиш тартибини онлайн назорат қилиш имкони яратилди.

бўйича балғам логистикаси йўлга қўйилиб, ташкилот томонидан 141 минг долларлик сўнғий интеллект рентген ускунаси тақдим этилди. Вилоят Фтизиатрия ва пульмонология маркази, унинг Олмалик, Ангрэн, Чирчиқ шаҳарлари ҳамда Зангиота, Янгийўл, Урта Чирчиқ, Юқори Чирчиқ ва Беқобод туманлари бўлимларига G-Xpert ускуналари ўрнатилди.

— Янги рентген ускунасининг афзалликлари кўп, — дейди марказнинг рентген лаборанти Нилуфар Хусанова. — У сил билан касалланган асемптоматик ёки пресимптоматик беморларни аниқлай олади. Шунингдек, молекуляр диагностика тестларининг самарадорлигини

Эндиликда, вилоят силга қарши кураш муассасаларида дори воситаларини мақсадли ишлатилиши бўйича дорилар менежмент асослари яратилиб, инновацион даволаш курслари йўлга қўйилди. Зарур дорилар 100 фоиз халқаро ва бюджет маблағлари ҳисобидан таъминланмоқда.

— Баъзида: "Барибир бу касалдан тузалмайман, нима бўлса бўлар, беш кунлик дунёда ўйнаб қолай", деб даволашни режими бузадиган беморлар ҳам учраб туради, — дейди ВФ ва ПМ маркази диспансер бўлими мудири Нодира Нормуродова. — Бундай беморлар нафақат ўзларига, балки оила

аъзолари, қариндошлар, таниш-билишлар, атрофдаги инсонлар соғлиғига хавф солаётганини ўйлаб ҳам кўрмайдилар. Бошқа тоифадаги беморлар эса авлод-аждодимга инсон, ўзбекчилик деб, касални яширишди, рўйхатга қўяди деб, шифохонага эмас, табибларга боришди. Вақт ўтиб, жараён зўрайиб, аҳвол оғирлашганда шифокорга мурожаат қиладилар. Бундай вазиятларда фурсат бой берилган бўлиши мумкин. Сабаби, силни даволашда бемор организмнинг касалликка қарши курашиш қобилиятини кучайтирадиган, захарланишни камайтирадиган, қувватлантирувчи дори-дармонлар ҳам қўлланади. Парҳез ҳам катта аҳамиятга эга: бемор оқсил, витаминлар, микроэлементларга бой маҳсулотлар истеъмол қилиши керак.

ХУЛОСА ҲАҚИДА

Сил — хамелионга ўхшаб сездирмай авж олиши тўғрисида олимлар томонидан "маккор хасталик" деб ном олган. Мутахассисларнинг фикрича, агарда ўз вақтида аниқланиб, даволанса бемор силдан батамом соғайиб, кўрмагандек бўлиб кетади.

Дарвоқе, силга чалинган беморнинг ўзи ҳам: "Албатта соғайман", деб мутахассис тавсияларини тўла-тўқис бажариши, соғлом турмуш тарзига риоя этиши лозим. Ана шундагина соғлиги ва ҳаётида ижобий ўзгариш бўлади.

НОЗИМА РАСУЛОВА
Тошкент ҳақиқати/
Сухробжон САДИРОВ
олган суратлар

"МАККОР КАСАЛЛИК" ДАН ТУЗАЛИШ МУМКИН

ошириш учун беморни олдиндан даволаш турини танлаш, бошқа ўпка касалликларини дифференциал ташхислаш имконини беради ва даволаш жараёнини кузатишда муҳим ҳисобланади.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, лойиҳа ишга туширилган касалликнинг яширин формаси билан оғирган беморларни аниқлаш анча осонлашган. Шунингдек, аҳоли ўртасида латент туберкулёз инфекциясини эрта аниқлаш учун квантиферон тести ҳам йўлга қўйилди. Лойиҳа доирасида беморлар махсус мобил телефонлар билан таъминланиб, уларни психологик қўллаб-қувватлаш, дори ичиш тартибини онлайн назорат қилиш имкони яратилди.

Маълумот учун: туберкулёз, яъни сил касаллиги бундан 5 минг йил олдин яшаб ўтган одамларнинг умуртқа погонасида аниқланган. Ҳаттоки, Миср фиръавнлари танасидан ҳам сил таёқчаси топилган. Гиппократ, Гален, Абу Али ибн Сино томонидан силнинг йўтал, балғам ажрлиши, қон туфлаш, озиш каби асосий белгилари кўрсатиб ўтилган.

Ҳали сил таёқчаси аниқланмасдан, касалликнинг юқумли экани маълум бўлган, айниқса, оғир шароитларда яшовчилар орасида кенг тарқалган. Бу ҳақда дастлабки маълумотларни Абу Али ибн Сино ёзиб қолдиран. Сил кўзгатувчисини эса 1882 йилда немис бактериологи Р. Кох кашф этган. У Берлин шаҳрида Физиологлар жамиятида 1882 йил 24 март кун "Сил этиологияси" мавзусида маъруза қилади ва сил таёқчасини кўр-

сатади. 1905 йилга келиб унаа ушбу кашфиёти учун Нобель мукофоти берилади.

Сил сурункали инфекция қасаллик бўлиб, қасаллик кўзгатувчисини ташқи муҳитда жуда кўп учрайди. Инфекцияни асосий манбаи — 90-95 фоиз ҳолларда сил билан оғирган бемордир. Одам хасталиқини очик тури билан оғирганда, яъни сил микробактерияларини ажратганда янада хавфли бўлади. Бунда қасаллик соғлом киши билан узок вақт давомида мулоқотда бўлиш орқали юқади.

Қасаллик юқиши учун 10 та сил таёқчаси қифога. Агар ўпка сил билан қасалланган бемор сил таёқчаларини ажратаётган бўлса, эпидемиологик жиҳатдан хавфли ҳисобланади. Сабаби, ҳар бир сил таёқчасини ажратаётган бемор 1 йил мобайнида кўплаб одамларга қасалликни юқтириши мумкин.

сизнинг ҳаётингизда ҳам бўлиши мумкин.

Шижоат "ОСМОН"ДАГИ ОПА-СИНГИЛЛАР

Бўстонлик туманининг Товоқсой кўрғонид... Шижоат

Кўпчилик бу касбини аёлларга тўғри келмайди деб уйлашди...

маҳсул қозонларга етказиб берамиз...

Мадина ишлайдиган қуюв цехида саккиз нафар хотин-қиз...

Нигора УРОЛОВА Ташкент ҳақиқати/

Сўраган эдингиз

— Ёшим 65 да. Болаликдан иккинчи гуруҳ ногирониман...

Латофат АЛИЕВА Зангиота тумани

Саволга Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси...

ларга ва яққа-ёғиз фуқароларга эса 6 ой муддатта...

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг...

Болалар нафақаси 12 ой муддатта тайинланади...

— Ўқиниши "ерант асосида" битириб, ишга юборилган...

Баҳром СОЛИЕВ Ангрен шахри

Саволга ҳуқуқшунос Пенара Ҳикматова жавоб беради:

— Давлат грантлари бўйича таълим муассасаларининг...

Аслидин МУРОД тайёрлади

СПОРТ янгиликлари

Тахмина Грецияда кумуш медални қўлга киритди

Грецияда бадий гимнастика бўйича Жаҳон кубогининг биринчи босқичи ўз якунига етди...

Мусобақадан Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси Тахмина Икромова...

Унинг рақибли Германиялик Маргарита Колосова...

Шунингдек, Икромова турнир доирасида тўғридаги машқларда бешинчи...

ОТЛАРНИ ҲУРКИТИШ ТАҚИҚЛАНАДИ...

Баъзи давлатларда шундай қонунлар борки, уларнинг нима учун, қайси ақл мезони билан қабул қилинганини ўйлаб тополмайсиз...

шаҳрида маъмурий кўчага жинс шимда чиқиш тақиқланади...

Францияда Наполеон Бонапартга бўлган ҳурмат туфайли чўчкаларга «Наполеон» лақабини бериш тақиқланган...

Шотланд эркакларига тақлидан Италияда юбка киймоқчи бўлган эркаклар кўчада дарров ҳибса олинади...

Хонадонингизда электр лампочкаси куйиб қолди. Дарҳол уни янгибга алмаштирасиз...

Исроилда кўчада велосипед хайдамоқчи бўлсангиз, чиқишдан олдин гувоҳнома олишни унутманг.

Аслидин МУРОД тайёрлади

Ўртоқлик учрашувида йурик ғалаба

Вакилларимиз йигин доирасида Африка қитъаси вакили Того жамоасига...

Айни вақтда футбол бўйича Ўзбекистон Олимпия терма жамоаси Марокашдаги йиғинда иштирок этмоқда.

Халқаро ўртоқлик учрашувини ғалаба билан бошлаган вакилларимиз навбатдаги ўйинни 25 март кунини Кот-д'Ивуар Олимпия терма жамоасига қарши ўтказди.

Икки боксчимиз

8 апрелда рингга чиқади

Ўзбекистонлик боксчи Исроил Мадримов навбатдаги жангини жорий йилнинг 8 апрель кунини АҚШнинг Техас штатида америкалик Рафазль Иббовега қарши ўтказди.

19 ёшли Иббове фаолияти давомидида 19 та жанг ўтказиб, 16 тасида ғалаба қозongan, 3 тасида мағлубиятга учраган...

Маълумот учун, жорий йилнинг 8 апрель оқшомида яна бир ўзбекистонлик боксчи Муроджон Аҳмадалиев WBA ва IBF чемпионлик камарларини филиппинлик Марлон Тапалесдан ҳимоя қилади.

Суҳробжон САДИРОВ Ташкент ҳақиқати/ тайёрлади

Олов – тилсиз ёв ХУШЁРЛИК КУНДА КЕРАК

Ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимларининг асосий вазифалари, энг аввало, ёнғинларнинг олдини олиш, аҳоли ўртасида кенг қўламдаги тарғибот-ташвиқот ва тушунтириш ишларини кучайтириш, шу орқали ёнғинлар сонини камайтиришдан иборат.

Шу уринда айтиш жоизки, ёнғинларнинг аксарияти кишиларнинг лоқайдлиги, бепарволиги, ёнғин хавфсизлиги қонун-қоидаларига риоя қилмасликлари ва болаларнинг олов билан ўйнашлари натижасида юзага келмоқда.

«Ёнғинни учиргандан кўра, унинг олдини олиш мақсадга мувофиқ» шioriга амал қилиб назоратни кучайтирсак, бир ёқадан бош чиқариб ёнғин хавфсизлиги қоидаларига амал қилсак, «тилсиз ёв»ни жиловлаган, ўзимиз ва атрофимиздагиларнинг ҳаёти, соғлигини, халқимизнинг маънавий-маданий, тарихий ёдгорликларини асрашга ўз ҳиссамизни қўшган бўлар эдик.

А. АҲМЕДОВ, Мирзо Улугбек тумани ФВБ П ва НБ инспектори, катта лейтенант

Пичоқ Кўтарган Эр

Суд залида пушаймонликда ўтирган судланувчи Нодир (исмлар ўзгартирилган) айни шу гапни айтди. Воқеанинг қисқача баёни эса бундай: кунларнинг бирида турмуш ўртоғи Малика билан оилавий келишмовчилик туфайли жанжаллашиб қолади. Аслида бу ҳолатда ҳар иккиси айбдор, эр-хотин жанжаллашмаслиги керак, дейдиганлар ҳам топилади. Хуллас бўлар иш бўлди. Аниқроғи эр-хотиннинг тортишуви баҳса, жанжалга айланиб кетди. Узаро келишмовчилик шу даражага бориб етдики, эр қўлига пичоқ олиб, хотинига тан жароҳати етказди.

— Қилмишимдан пушаймонман, — дейди суд мажлисида Нодир. — Жанжал вақтида аёлимни бир марта пичоқ билан жароҳатладим. Бундан жуда афсусдаман. Уша кунги воқеадан кейин дарров

Суд залидан

Инсонга шикаст етказиш жиноят. У кимга нисбатан қай ҳолатда содир этилмасин, оқлаб бўлмайдиган хатти-ҳаракат ҳисобланади. Фалончига жаҳл устида шикаст етказиб қўйганимни билмай қолибман, деган гап дунёқарашнинг торлигидан дарак.

эс-хушимни йиғиб олдим. Жароҳатланган аёлимни тезда шифохонага олиб бордим. Турмуш ўртоғимдан кечирим сўраганман. Ҳозирги кунда оилам билан тинч яшайман. Илтимос, енгиллик берсангиз, 4 нафар фарзандимиз бор.

Бир қарашда кимлар учундир ҳаммаси яхшилик билан тугагандек. Бироқ, масаланинг маънавий-ахлоқий томони ўйлаб кўриلسа, воқеалар ривож яхшилик билан тугаган, деб бўладими? Содир бўлган жиноятнинг оилавий муҳитга, айниқса, вояга етаётган фарзандлар тарбиясига салбий таъсир қилмаган, деб ҳеч ким кафолат бера олмайди.

Боз устига кеча пичоқ кўтарган эр, бугун ё эртага такроран бу жиноятни содир этмайди, деб айтолмаймиз. Шу сабаб, айни кунда йигит-қизлар, ёш оилалар ўртасида маънавий-ахлоқий мавзулардаги тарғибот-ташвиқот ишларини кучайтиришимиз керак.

Фарҳод ҲАЙИТОВ, Жиноят ишлари бўйича Паркент тумани суди раиси

Эғизак гаплар ёки шамол тегмаган ҲАНГОМА

Ҳой, биродар! Сиз ҳам бирор пайт Гапепанинг ёнидан ўтганмисиз? Жуда ажойиб, жуда баланд кўркем ва ғала-ғовур тепада ўзи! Эътибор берган бўлсангиз, ўнг томони рост гаплар маҳалласи, чап томонида ёлгон гаплар, ғуж-ғуж бўлиб, бижғиб ётибди. Икки маҳалла бир-бири билан ҳеч қачон чиқишолмайди. Рост гап тўғрилиқ ва ҳақиқатнинг эътигидан маҳкам тутган. Ёлгон гап алдов, лўттибозлик ва такаббурликни ўзига абадий шior қилиб олган.

Рост гап аста-секин босиқлик ва вазмин фикрлар билан тушунтиради. Ёлгон гап фақат олиб қочади, алдайди, ишонтиришга интилади. Баъзан кургур ишонтиради ҳам. Агар оғзаки ишонтирилмаса, қоғоз орқали, имло қўйиб, муҳр босиб ишонтиради. Гапга ишонмасанг ҳам муҳрига ишонсан. Эҳ-ҳе, бу ёлгон исботлагунча не-не замонлар ўтиб кетади. Баъзан рост гап ҳам ёлгон гап олдида ер чизиб қолади. Ёлгоннинг бети қурсин!

Ёлгон гапнинг пири — шайтон, унинг нағмаси кўп, найранги, алдови кўп. Мақтовни ёмғирдай ёғдиради, хушомаднинг энг сара тўнларини кийдиради, ҳамду санолар мумтоз кўйдай янграйди. Нозик жойларни бўшаштириб, ишонтиришга даъват этади. Баъзан уйлаб қолсан: шайтон ҳам маддоҳ ижодкордан таълим олганмикин, деб.

Рост гаплар хирмон-хирмон бўлиб ётибди. Эга йўқ, харидор оз. Пойгада ёлгон гаплар устунлик қилаётир «Замон зўрники» деганларидек, ёлгон гап анча-мунча кутуриб, нарвоннинг тепасига чиқиб олди. Ёлгоннинг баъзи ҳолларда ёки ҳолатларда нуфузи баланд...

Минг чиранмасин, ёлгон ҳеч қачон рост бўлолмайди. Ёлгоннинг умри қисқа, қадами майиб. Узоққа боролмайди. Бунга қисқа даврда хазон бўлган шўро тузуми даври ёрқин мисол бўла олади. Ҳазрат Алишер Навоий ёзганларидек: «Ёлгончи сўзин бир-кичи қатла ўтқаргай, ўзга нетгай? Ёлгон зоҳир бўлгондин сўнгра анча расволиғ ётгай ва сўзи эътибори эл кўнглидин кетгай!»

Ашуралӣ ЖўРАЕВ (Давоми бор)

Рамазон – тоат-ибодат, хайру саховат ойн бўлиши баробарида, тарбия мавсуми ҳамдир. Бу ойда сўзда эмас, балки кўпроқ амалда, яъни юриш-туришимизда, ўзаро муомаламизда – хуллас, барча жабҳада ёшларга ибрат бўлишимиз керак. Чунки баъзан сўз билан айтилган панду насихатдан кўра, кўпроқ амалда намуна бўлиш яхши самара беради.

Башариат яралибдики, тарбия масаласининг долзарблиги ҳеч қачон кун тартибидан тушмаган. Муқаддас динимизда ҳам тарбияга катта эътибор қаратилади, алоҳида ургу берилади. Роғиб Асфароний таърифлаганидек, тарбия – инсоннинг диний, фикрий ва

инсоннинг зурриёти олдидаги бурчи ва фарзанднинг отасидаги ҳаққи ҳақида баён қилади: «Эй ўғилчам! Шубҳа йўқки, агар хантал (ўсимлигининг) уругидек (яхши ёки ёмон амал қилинадиган) бўлса, бас, у (амал) бирор харсанг тош ичида ё осмонларда ёки ер остида бўлса, ўшани ҳам Аллоҳ келтирур. Зеро, Аллоҳ лутфли ва огоҳ эздир. Эй ўғилчам! Намозни баркамол адо эт, яхшиликка буюр ва

ларимиз келажаги учун бефарқ эмаслигимиздан далолат беради. Фарзандларимизнинг кулоғига устозга эҳтиром кўрсатиш, иззатлаш, ҳурмат қилишни ҳам куйиб боришимиз керак. Аллоҳ таоло, Қуръони каримда: «У (Аллоҳ) омилар (саводсиз кишилар) орасига ўзларидан бўлган, уларга (Унинг) оятларини тиловат қиладиган, уларни (ширк ва жаҳолатдан) поклайдиган ҳамда уларга

бот-бот еслатиб туришимиз зарур. Шундагина улар устозлар не-не машаққатлар билан шу даражага етишганин англайдилар ва уларни ҳурмат қилишни ўрганадилар. Пайгамбаримиз соллаллоху алайҳи ва саллам одамларга эзгулик ва яхшилиқни ўргатадиган кишиларни мактаб, бундай деганлар: «Албатта, Аллоҳ таоло, Унинг фаришталари, осмонлару ер аҳли, инидаги чумоли, ҳаттоки денгиздаги балиқ ҳам одамларга яхшиликдан таълим берувчининг ҳаққига дуо қиладилар» (Имом Термизий ривояти).

Рамазон ойда хурмо билан оғзини очиб одат бўлиб қолган. Хурмони доимий равишда кунига 3-4 та ейиш танани ёшартиради.

Бу мева овқат ҳазм қилишни яхшилайти, юракда қон айланшини меъёрига келтиради. Холестеринни камайтиради.

Оқ шакар ўрнини босади, озишда ёрдам беради. У темирга бой. Хурмо инсулът хавфини 40 фоизга камайтиради.

Тунги уйку олдидан бир пиёла қайнаган сув билан 2-3 та мева тановул қилинса, юқори қон босимини туширади.

Лайло БАХТИЁРОВА, шифокор

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ – КЕЛАЖАК МЕВАСИ

ахлоқий қувватларини уйғунлик ҳамда мувозанат ила ўстиришидир.

Испломда фарзанд тарбияси ота-онанинг энг масъулияти ва узоқ давом этадиган бурчларидандир. Зотан, ота-онанинг фарзанд неъматига ҳақийқ шукри ҳам айнан тарбия масъулиятини шараф билан тўғри адо этиш орқали юзага чиқади. Амалий шукр – неъмат берувчи Зотни рози қиладиган тарзда тасарруф қилишидир. Бинобарин, фарзанд неъматига амалий шукр қилиш уша фарзандни Аллоҳ таолога итоат қиладиган банда қилиб тарбиялаш орқали амалга оширилади.

Қуръони каримда одамзотни тарбияга чорлайдиган оятлар кўп. Хусусан, Лукмони Ҳакимнинг ўлига қилган насихатиде келтирилган оятлар тарбиянинг олий намунаси,

ёмонликдан қайтар ҳамда ўзинга етган (балолар)га сабр қил! Албатта, мана шу пухта ишлардандир. Одамларга (кибрланиб) юзингни буриштирмагин ва ерда керилиб юрмагин! Чунки Аллоҳ барча кибрли, мактанчоқ кимсаларни суймас. (Юрганингда) ўртаҳол юртин ва овозингни паст қилгин!» (Лукмон сураси, 16–19-оятлар).

Тарбия инсон камолотининг асосидир. Бизда фарзанд тарбияси ҳар бир оила учун асосий вазифа бўлиб келган. Қадимдан халқимиз тарбияга алоҳида эътибор қаратган. Бежиз «Бир болага етти маҳалла ота-она», дейилмайд.

Халқимиз турмуш тарзига, ҳаётга ивлон динининг фазилатлари сингиб кетгани ҳеч қамла сир эмас. Оддий қилиб айтганда, ўзбек халқи болам, деб яшайди. Шунинг ўзи, бирон биримиз фарзанд-

Китоб (Қуръон) ва Ҳикмат (Ҳадис) ўргатадиган (бир) пайгамбарни (Муҳаммад) юборган эздир. Ҳақиқатан, (улар пайгамбар келишидан) илгари аниқ залолатда эдилар» (Жумъа сураси, 2-оят), деб марҳамат қилинган.

Ҳадиси шарифда: «Аллоҳ мени қийновчи ва қийнлаштирувчи қилиб эмас, балки муаллим ва осонлаштирувчи қилиб юборди», дейилган (Имом Муслим ривояти).

Бугун фарзандларимизга Имом Қатода раҳимахуллоҳнинг бир туя китобни ёд олганини, Имом Шайбанининг: «Оқ нарсага эзилган ҳар бир нарсани ёд олдим», деган сўзини, Ашраф Али Таҳонавийнинг қисқа умри давомида бир ярим минг китоб ёзганини, Ибн Рушд умри давомида икки кеча: уйланган ва отаси вафот этган кеча китоб ўқий олганини

Абу Ҳанифа Нўъмон ибн Собит шоғирлари билан кетаётган эди. Йўлдан чўпон подани ҳайдаб ўтиб қолди. Шунда Абу Ҳанифа отдан тушиб, чўпонга салом бериб, тавозе кўрсатди. Чўпон кетган, шоғирлари: «Устоз, сиз Куфадан, Басрада донги кетган олимсиз, оддий чўпонга бунчалик тавозе кўрсатишингизнинг боиси недир?» дейиши. Абу Ҳанифа: «Бу чўпондан ҳайвонлар ҳақида савол сўраганим. У менга устозлик қилган эди. Муаллимга тавозе кўрсатиш гўзал фазилатдир», дедилар.

Дарвоқе, бола одоби билан, устозга эҳтироми билан элда азиз. Шундай экан, фарзандимиз элда азиз бўлишини истасак, унга одоб, ахлоқ ўргатайлик.

Жасурбек РАУПОВ, Тошкент вилояти бош имом-хатиби

Нега шундай деймиз?

Арча хушбўйлигидан мингга қиради

Мажозий маъноси: «Сен ҳам хушбаиат, хушмуомала, ширинсухан бўлсанг, кўп яшайсан». Ёки «Арча минг яшайди, ёнғоқ билан тенг яшайди»; «Чинор чиранмас, арча қуримас», каби мақоллар ҳам шу маънони англатади.

Арқонга ун босилган, ғалғирга сув солинган

Ёки «Бермас галвирда сув турар». Мазкур мақолларнинг келиб чиқиши Афанди латифаси билан боғлиқ.

Кунлардан бир кун Афандининг эшигини икки киши тақиллатиб келибди. Афанди чикиб қараса, иккаласи ҳам кўшчилар экан. Улардан бири: «Терак кесаётган эдик, арқон керак бўлиб қолди. Сизда узун арқон бор деб эшитувдим, шуни бериб турсангиз», деб илтимос қилибди. Шунда Афанди: «Бор, бор, аммо бўш эмас, арқонга ун босиб қўйганимиз, бўлмаса жоним билан берардим», дебди. «Ие, арқонга ҳам ун босадими, Афандим», дебди кўшниси. «Бергиси келмагандан кейин бир баҳона топиш керак-да, ука!» дебди Афанди ва иккинчи кўшнисидан сўрабди: «Хўш, сизга нима керак?» «Менга галвирингизни бериб турсангиз. Бугдойни шошириб олмоқчи эдим», дебди у. «Бўш бўлса берардим, аммо галвирга сув тўлғазиб қўйганимиз», дебди Афанди. Ҳар иккала кўшни ҳам хайратдан ёқа ушлаб, уй-уйига кетибди...

Юқоридаги мақолларни зинда, қизган-чиқ одамларга нисбатан қўллайдилар. Ш. ШОМАҚСУДОВ, «Ҳикматнома»

Ўйлаб кўринг!

АЛВИДО... "ПАРАСАТ!"

Ўқиган бўлсангиз, устоз Лукмон Бўрихоннинг бир асариде «ёзувчи, шоир, журналист ва ҳоказо» дея таъриф берилган ҳақрамон бор. Мен ҳам айни ўша Шунқор Хобилга келишиб кетадиган бир «ёзувчи, хуқуқшунос, актёр, журналист, саёхатчи ва ҳоказони» танийман. Бир кун ошқатланаётган эдим, у телевизорда чикиб қолди. Руҳиятни кўтаришга қаратилган узоқ-юлуқ сўзларни бир мунча вақт валдирар экан, охири «Америкалик ёзувчи Эрнест Хемингуэйнинг «Алвидо, қирол!» асариде менга ёқадиган жумла бор: «Оптимистлар самолёт яратса, пессимистлар парашют яратадилар!». Ҳаётда ҳаммиса оптимист бўлиш керак!» дея ўз «алаҳсирашига» яқун ясади...

Залда ўтирганлар берилиб чапак чалар, айниқса, кўрсатув бошловчисининг чеҳраси суҳбатдошининг гапни қойиллатиб ташлаганидан завқ-шавққа тўлиб кетганди.

Бугун одамларнинг оғзидан нима учун «мотивация» сўзи тушмай қолганини, мотива-

Эртага яна тонг отади

Тошкент Фотосуратлар уйида Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, рассом Бахтиёр Юсуповнинг 50 га яқин рангасвир асарларидан ташкил топган шахсий кўرғазмаси очилди.

Кўрғазмага қўйилган турли йўналиш ва жанрлардаги асарларда йил фаслларининг гўзал лаҳзалари, табиат неъматлари, ҳаётини манзаралар, инсонларнинг сиймоси акс этган. Хусусан, «Гўзалликка даъват», «Муҳаббат куйи», «Эртага яна тонг отади», «Узга демократия стандартлари», «Ёмон орзуларни оқизган дарё», «Нажот элчиси», Тошкент вилоятининг худудлари акс этган «Кузги манзара. Чорвоқ», «Шафақ», «Сирдарё», «Ангрен дарёси», «Сирли дарё» каби асарлар ўрин олган.

Бахтиёр Юсупов 1961 йилда Тошкент вилоятининг Қўйи Чирчиқ туманидаги Қизил Шарқ қишлоғида туғилган. Тошкент маданий-оқартув техникумида ўқиган. Айни пайтда Қўйи Чирчиқ туманининг Дўстобод шаҳридаги 4-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабиде таъсирий санъат фанидан ўқувчиларга сабоқ беради.

«Устоз ва шоғирд» аънана-сига мувофиқ Республикамизда ўтказиладиган кўрғазма ва танловларда ўқувчилари билан иштирок этиб келмоқда. Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ

Ўткир ҲОШИМОВ

Янги уйга кўчиб борганимизда санокли кўшни бор эди. Вақт ўтиб, гавжум маҳаллага айланди. Одамларимиз бекорга топганин тўйга буюрсин, деб дуо қилишмас экан. Бир-биридан чиройли ва бежирим уйларда бахтли оилалар умргузаронлик қилиб, тўйлар тўйга уланаверди.

Кечагидек эсимда. Ферма мудири Жўра ака ўғли Ўқтамга хатна тўйи қилганида, эртасига тўйболанинг онаси эски велосипедни кўчага олиб чиқиб: «Кимга керак бўлса, олинлар. Ўғлимга янгисини олиб бераримиз, уйда эски нарса сақлашни ёмон кўраман» деганида, уни кўшни болалар билан роса талашганимиз. Шунда Жўра ака уйдан чиқиб, велосипедни Қўлтўра аканинг ўғли Жавлонга берган эди. Жавлон уларга билан ўша велосипедни худди янгидай эҳтиётлаб ҳайдаб юрди.

Қўлтўра ака даладан ўтин териб, қилиб қишлоқ одамларига сотар, шунинг орқасидан кун кўрарди. Аёли Беккам опа ҳам ўзига роса мос тушган. Кўшнларининг айтишича, Қўлтўра ака билан Беккам опа рўзгоридеги етишмовчилик юзасидан талашиб-тортишганини ҳеч ким эшитмаган. Беккам опа бошқаларга ҳам турмуш ўртоғининг қўли қалта-лигидан нолимас эди. Бунинг ўрнига кўшнларининг эски рўзгор буюмларини

олиб, янгидек қилиб ишлатиб юрарди. Баъзилар опанинг бу ишини тўғри тушуна, бошқалар ҳасисликка йўярди, ҳатто устидан қулганлар ҳам бўлган...

Ўйлаб қарасам, ўша пайтларда баъзи нарсаларга ёшлиқ қилибми кўп ҳам ақлим етмаган экан. Туғлим тўп тепаверганимдан, таъмирталаб бўлиб қолса, уйдаги шароитни тушуниш у ёқда турсин, эшитишни ҳам истамасдан,

сўраб, роса қисталган қилибди. Кейин билсам, Қўмнат опанинг катта ўғли ичкиликка берилиб уйдаги бор нарсаларни сотиб юборган экан. Бундан эзилган Жўра аканинг тез-тез қон босими кўтариладиган бўлиб қолган.

Жўра акадан хабар олгани бордим. Суҳбатимиз роса қизиди. Бир пайтлар ўғлига яхши ниятлар билан олиб берган велосипедга ишора қилиб, қулиб кўяр

эди. Назаримда, у киши касал одамга ўхшамасди.

Оиладаги ҳар бир нарсани эҳтиёт қилиб ишлатиш, рўзгорда саранжом-сариштали бўлиш – турмушга барака олиб келиш билан бирга, яхши қуналаримизни эслатиб туради. Бундай оилаларда уни-ўсган фарзандлар ҳам оиланинг қадрига етиб, бориға қаноат қилиб яшашга ўрганади. Баъзан арзиманган сабаб туфайли бир-бирини тушунмасдан кўнглихиралликка бораётган ёш оилалар ҳақида эшитсам ёки уйдаги бор нарсалардан унумли фойдаланмасдан шароитли қиладиганларни кўрсам, негадир Беккам опа ёдимга тушади.

Элбос ШОИМ

яни туғли олиб берасизлар, деб тўполон қилардим. Отам кўнглимга қараб қарз олган вақтлари ҳам бўлган. Мен ҳам Жавлонга ўхшаб туғлимни устага тузатириб қийсам ҳеч нима бўлмасди. Отанинг галиға кирганим алам қилади.

Яқинда шаҳардан уйга бордим. Қўшнлар ичиде биринчи сўраганим Жавлон бўлди. Унинг онаси уйимизга меҳмонга келиб, ўғли чет элга ўқишга кетганини айтиб роса севинди. Уларнинг оиласига бутун қишлоқ ҳавас қилади. Аммо бир нарсани эшитиб роса хафта бўлдим. Бир ойча илгари Жўра аканинг аёли Қўмнат опа Беккам опанинг уйига бориб, эски шақф билан велосипедни

эди. Назаримда, у киши касал одамга ўхшамасди.

Оиладаги ҳар бир нарсани эҳтиёт қилиб ишлатиш, рўзгорда саранжом-сариштали бўлиш – турмушга барака олиб келиш билан бирга, яхши қуналаримизни эслатиб туради. Бундай оилаларда уни-ўсган фарзандлар ҳам оиланинг қадрига етиб, бориға қаноат қилиб яшашга ўрганади. Баъзан арзиманган сабаб туфайли бир-бирини тушунмасдан кўнглихиралликка бораётган ёш оилалар ҳақида эшитсам ёки уйдаги бор нарсалардан унумли фойдаланмасдан шароитли қиладиганларни кўрсам, негадир Беккам опа ёдимга тушади.

Элбос ШОИМ

TOSHKENT HAQIQATI TASHKENTSKAYA PRAVDA

Muassis: TOSHKENT VILOYATI HOKIMLIGI

“Toshkent haqiqati” va “Tashkentskaya pravda” gazetalarini tahrir hay’ati:

Zoyir MIRZAYEV (tahrir hay’ati raisi)

Umrat MIRZAQULOV

Hotamjon SAYDAHMEDOV

G’afurjon MUHAMEDOV

Shavkatjon RAHIMOV

Tohir ARIPOV

Ravshan RAIMOV

Mahmud TOIR

Uskenboy ATEMOV

Abdulla XURSANOV

Mahmudjon BOLTABOYEV

Olimjon BEGALIYEV

Zarifa ERALIYEVA

Sergey MUTIN

Bosh muharrir: G’ayrat SHERALIYEV

Qabulxonasi: (71) 233-64-95

Bosh muharrir o’rinbosari: (71) 233-70-10

Mas’ul kotib: (71) 233-90-82

Bo’lim muharrirlari: (71) 233-38-23, (71) 233-48-08

E’lonlar va hisob-kitob bo’limi: (71) 233-54-10

e-mail: toshkenthqiqati@uamail.uz

Navbatchi muharrir: Kumush EGAMBERDIYEVA

Mas’ul kotib: Ailoma AZIZOVA

Navbatchi: Javlon HALILOV

Bosishga topshirish vaqti - 21.00.

Bosishga topshirildi - 22.00

Nashr ko’rsatkichi - 205.

Buyurtma G-331.

7 949 nusxada chop etildi.

Hajmi - 2 taqoq. Ofset usulida bosildi.

Qog’oz bichimi A-2.

Bahosi kelishilgan narxda.

Toshkent viloyati Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasida

2011-yil 12-yanvarda

03-001 raqami bilan ro’yxatga olingan.

Manzilimiz: 111500, Nurafshon shahri, Toshkent yo’li ko’chasi, 90.

Toshkent shahridagi ofsimiz: 100000, Matbuotchilar ko’chasi, 32.

ISSN 2010-9318.

Gazeta «Toshkent haqiqati» tahririyati kompyuter markazida terildi va Tohir Mahmudxo’jayev tomonidan sahifalandi.

Haftaning chorshanba va shanba kunlari chiqadi.

«SHARQ» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida bosildi.

Korxonasi manzili: Toshkent shahri, Buyuk Turon ko’chasi, 41-uy.

1 2 3 4 5 6